

REGIONFÖRBUNDET
Uppsala län

UPPSALA
UNIVERSITET

Barns liv med missbrukande föräldrar

Familje- och skolperspektiv på barn som lever med föräldrars missbruk

2016

Foto: Ebba Tellander

Föräldern i missbruket

- ✿ Han blir konstig
- ✿ Sluddrar
- ✿ Somnar, går inte att väcka
- ✿ Vinglar, ramlar, kan inte gå
- ✿ Kissar på sig, bajsar på golvet
- ✿ Humörsvängningar, elak, bråkig, hot, våld
- ✿ Lögnaktig, anklagelser, falska löften
- ✿ Otillgänglig, försvinner

Påverkan

- ✿ Försummade, övergivna
- ✿ Utelåsta
- ✿ Orättvist behandlade, förnedrade
- ✿ Hot och våld mot förälder, syskon, själv
- ✿ Relationer till jämnåriga
- ✿ Skolprestationer
- ✿ Negativa känslor: ledsen besviken, rädd, osäker, orolig, skam, ilska
- ✿ Psykisk ohälsa, missbruk, våld, prostitution
- ✿ Men: Positiva effekter: Styrka, klara sig själv

Strategier mot:

- Förhindra, försöka stoppa, hålla koll på missbruket
- Hantera sin egen situation genom undvikande, flykt, söka hjälp, anpassning, söka distraktion, stänga av, relativisera
- Ta hand om föräldrar, sig själv, syskon, praktiskt och emotionellt stöd,
 - Dölja - Avslöja

Föräldraröster:

Jag hade önskat att man hade vågat ifrågasätta oss mer.

Om barn far illa i ett missbruk så självklart tycker jag att dom ska anmäla

Alltså jag tackar Gud för att dom tog Ben ifrån mig när jag knarkade

Om skydd och hjälp

- Barn och föräldrar vill att missbruket upptäcks
- Att föräldern får hjälp att sluta med missbruket
- Man kan inte förutsätta att det räcker med att en förälder utåt sett är problemfri
- Behov av stöd även efter nykterhet
- Behov av stöd även om barnen skilts från föräldern
- Individuella behov av stöd men också som familj – relationerna mellan
- Stöd kan behövas under lång tid
- Att alla kan behöva stöd kräver samverkan

Varför familjeperspektiv?

Familjeorienterad behandling är mer effektiv än individuell behandling för både den som dricker och för familjen

- Motiverande
- Reducera/stoppa missbruk
- Kvarhålla i behandling
- Förlänga effekten av behandling
- Förebygga återfall
- Reducera hälsoproblem, våld, kriminalitet,

Lindgaard, H. 2012)

FoU- cirkeln BIM

Utveckla insatser och stöd till både barn och föräldrar

Praktik och forskning möts

Slutsatser:

Behov av samverkan internt för ökat familjeperspektiv

Vikten av tidig upptäckt

Missbruk blir problem för barnen

Ändrade förhållningssätt

FoU-cirkeln BIM

Enköping

Hur "upptäcker" vi ?

Att det finns barn i familjer där vi vet att det finns missbruk?

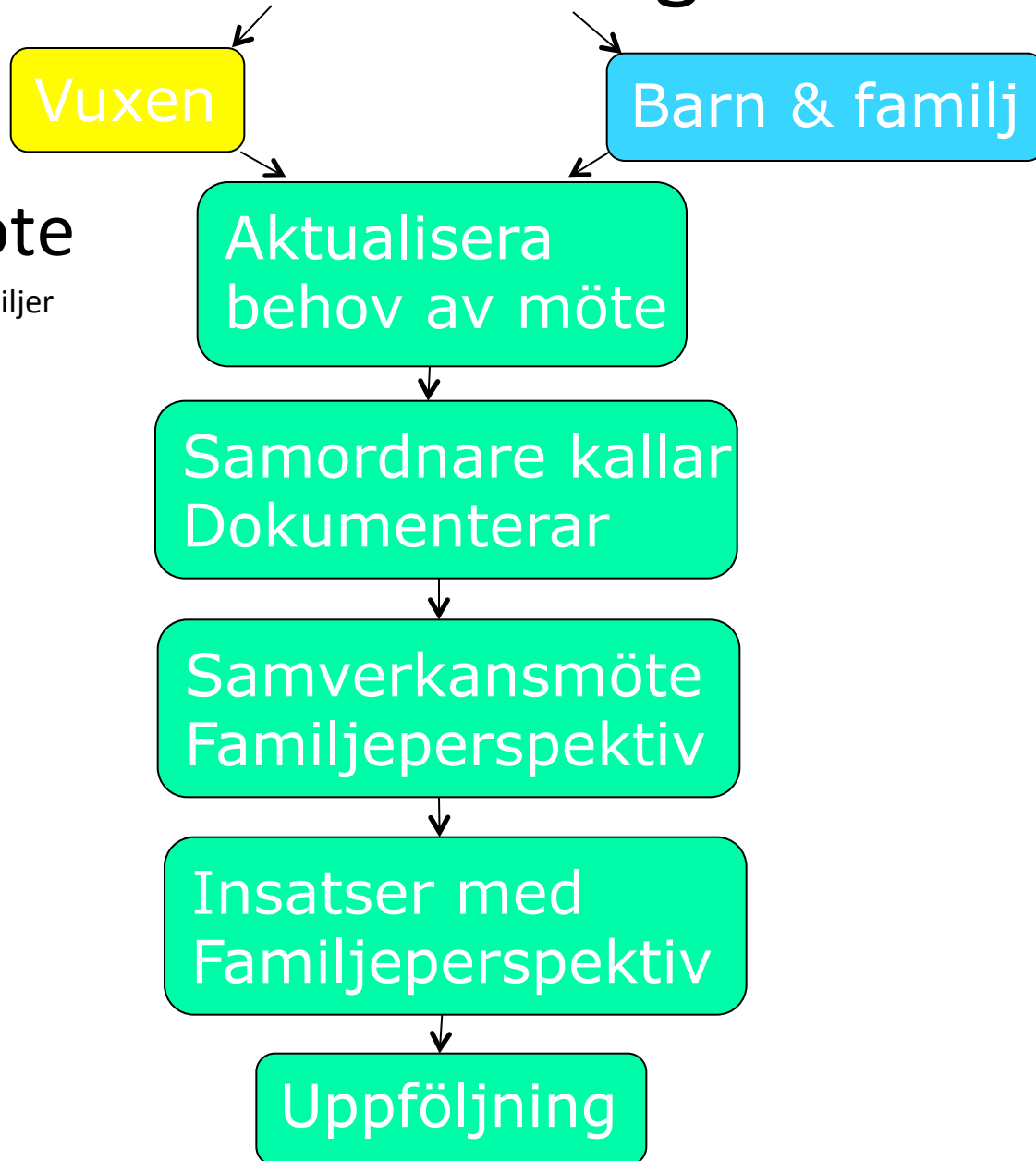
Att det finns missbruk i familjer där det finns barn?

Kartläggning/kritisk granskning

Omorganisation för familjeperspektiv/samordning

Aktualisering

Uppsala

- Sofia-möte
- Samverkan Om familjer
I aktivt missbruk

REGIONFÖRBUNDET
Uppsala län

UPPSALA
UNIVERSITET

FoU-cirkeln BIM

Tro på barnens berättelser
Barn vill berätta
Ta dig tid att lyssna
Våga fråga – många gånger...

Bim om skolan

- Fristad
 - Kompisar
 - Distraktion
 - Erkännande
- Vissa svåra problem i och med skolan
- Stor variation i skolans agerande:
 - Anpassning och professionellt stöd
 - Vuxenvärld som blundar trots problem
 - Gråt i klassrummet
 - Hög frånvaro
 - Störande uppförande
 - Avvikande beteenden